

RHAN 2 – ERTHYGLAU'R CYFANSODDIAD

Erthygl 1 – Y Cyfansoddiad

1.1 Pwerau'r Awdurdod

1.2 Y Cyfansoddiad

Y Cyfansoddiad hwn, a'i holl atodiadau, yw Cyfansoddiad Cyngor Sir Dinas a Sir Caerdydd.

1.3 Diben y Cyfansoddiad

Diben y Cyfansoddiad yw:

- (a) galluogi'r Awdurdodi i roi arweinyddiaeth glir i'r gymuned mewn partneriaeth â dinasyddion, busnesau a sefydliadau eraill;
- (b) darparu fframwaith ar gyfer llywodraethiant da;
- (c) helpu Cyngorwyr i gynrychioli eu hetholwyr yn fwy effeithiol trwy raglen gynhwysfawr o ddatblygu Cyngorwyr;
- (d) galluogi penderfyniadau i gael eu gwneud yn effeithlon ac effeithiol;
- (e) darparu ffyrdd o wella cyflawni gwasanaethau i'r gymuned;
- (f) creu ffordd effeithiol o ddwyn y rhai sy'n gwneud penderfyniadau i gyfrif yn gyhoeddus;
- (g) sicrhau na fydd neb yn adolygu neu'n craffu ar benderfyniad y buont yn rhan uniongyrchol ohono;
- (h) sicrhau bod y rhai sy'n gyfrifol am wneud penderfyniad yn amlwg hysbys i bobl leol a'u bod yn esbonio'r rhesymau dros y penderfyniad;
a
- (i) cefnogi ymwneud actif dinasyddion â phroses awdurdod lleol o wneud penderfyniadau.

1.4 Adolygu'r Cyfansoddiad

Bydd y Cyngor yn monitro ac yn gwerthuso gweithrediad y Cyfansoddiad fel y'i gosodwyd yn Erthygl 14 .